

FODRÁSZ UJSÁG

FODRÁSZOK ÉS BORBÉLYOK SZAKKÖZLÖNYE.

A BUDAPESTI BORBÉLY-, FODRÁSZ- ÉS PARÓKAKÉSZÍTŐ-IPARTESTÜLET TULAJDONA ÉS HIVATALOS LAPJA.
Az ipartestület tagjai a lapot díjmentesen kapják.

ELŐFIZETÉSI DIJ:

Egész évre **8 korona.**
Fél évre **4 „**
Negyedévre **2 „**
Egyes szám ára **40 fill.** Kapható a kiadó-
hivatalban.

Felelős szerkesztő:

PAULIK JÓZSEF.

SZERKESZTŐSÉG: VII., Izabella-utca 27/a,
ahová a lap szellemi részére vonatkozó
minden közlemény küldendő.

KIADÓHIVATAL: VII., Vörösmarty-utca 17.,
ahová minden pénzküldemény és a lapra
vonatkozó felszólamlások intézendők.

Megjelenik minden hó 1-en és 15-én.

Az ipartestület telefonszáma: 83—13.

ÉRTESÍTÉS. A mesterek szakiskolájába
október hó 6-áig lehet még beiratkozni.

M e g h i v ó

a budapesti borbély-, fodrász- és parókakészítő ipar-
testületnek

**1908. évi október hó 16-án pénteken d. u.
4 órakor**

az új városház közgyűlési disztermében
(IV., Váci-utca 62—64. II-ik emelet) tartandó

rendkívüli közgyűlésére.*

N a p i r e n d :

1. A vasárnapi munkaszünet ügye.
2. Esetleges indítványok**

Kelt Budapesten, 1908. évi szeptember hó 17-én
tartott rendes előljárósági ülésből.

Könyves Kálmán
test. jegyző.

Joszt Péter
test. elnök.

*Figyelmeztetjük t. szaktársainkat, hogy a
közgyűlésre más külön meghívó nem fog kibocsát-
tatni, hanem szaklapunk jelen száma útján közöl-
tetik a tagtársakkal.

**Indítványok az alapszabályok 11. §-ának 3-ik
bekezdése értelmében csak az esetben tárgyalhatók,
ha 4 tag aláírásával legalább 3 nappal a közgyű-
lés napja előtt az előljáróságnak beadatnak.

A vasárnapi munkaszünet.

(P.) Egy fontos és minden izében figyelemre-
méltó törvénytervezettel állt elő a kereskedelemügyi
miniszter: a vasárnapi munkaszüneti törvényterve-
zettel.

E törvénytervezet, hatalmas kavarodást idézett
elő, úgy az ipari, mint kereskedelmi alkalmazottak
és munkaadók között. Egyik rész mentől többet ki-
ván a törvényben biztosítani, másik részről pedig
mentől kevesebbre akarja magát kötelezni. Ez a
dolog természeténél fogva érthető is. A tulhajtott
önös érdek, mindenkor hallatja hangját, már az em-
berben rejlő önszeretet elvénél fogva is. De ily fon-
tos és életbevágó törvénytervezetnél, félre kell tenni
minden más szempontot, ami a méltányossággal és
igazságossággal össze nem egyeztethető.

Nézetem szerint, az egész törvénytervezetre
szükség nem volt, mert az 1891. XIII. t. c. telje-
sen gondoskodott a munkának a vasárnapi szüne-
teléséről s felhatalmazta a kereskedelemügyi minisz-
tert, hogy rendeleti uton azt mindenkor szabályoz-
hassa. Tehát az új tervezetben lévő minden helyes
intézkedést — a miniszter diszkrecionális hatalmá-
nál fogva — úgy is életbe léptethette volna.

Node ezen mi nem vagyunk hivatottak vál-
toztatni s számolnunk kell az új helyzet okozta kö-
rülmenyekkel.

A vasárnapi munkaszüneti törvény talán egy
iparágra sem oly fontos, mint a mi iparunkra, ép
azért a szaktársak érdeklődése érthető.

Sajnos, hogy a kereskedelemügyi kormány nem
ugy járt el e törvénytervezettel, mint az ipartörvény-
tervezettel, a mit az összes szakmáknak véleménye-
zés végett kiadott.

A vasárnapi munkaszüneti törvényjavaslatot
csak a kamarának adta ki, a hol azt, a napokban
letárgyalják, de mivel nekünk ott képviselőnk nin-

Értesítés. Szövetkezetünknel minden olcsóbb, mint bárhol. Nagy választék illatszerekben, szap-
panokban, fejmosóvizekben, stb. Acélárukban **ujdonságok:** Francia és solingeni borotvák (Pollárt-féle
kezeléssel) hozzávaló fenőszijak, zajtalan ollók, stb.

csen, (elég sajnós) kell, hogy közgyűlési állásfoglalásunk az illetékes helyre jusson. Szakmánk oly speciális természetű, hogy annak figyelembe vétele, kell, hogy a törvénytervezetben is keresztül vonuljon.

Az új törvénytervezet a teljes vasárnapi munkaszünet eszméjére van építve. Megnehezíti és lehetetlenné akarja tenni a vasárnapi munkát, a mi természetesen ideális és humánus eljárás ott, a hol az az ipar létérdekét nem érinti.

Humánus eljárás, hogy annak a munkásnak, a ki hat napon át szakadatlan munkával keresi kenyerét, hetedik napja pihenő legyen, egyrészt a fáradalmi kipihenésére, másrészt a további munkálkodáshoz szükséges erőgyűjtésre. De a mi szakmánknál éppen szombat és vasárnap a kenyérkereső munkanap, aminek megrövidítése — már a szakma érdekében is — megfontolás tárgyát kell, hogy képezze.

A törvényjavaslatnak csak a bő ismertetését ösmerjük — amit mai számunkban közlünk — magát a törvényjavaslatot, úgy látszik hét lakat őrzi az érdekeltek szemei előtt, s így nem tudom, hogy a mi szakmánkra hogyan intézkedik, továbbra is fenntartja-e a 12 órás zárást, vagy nem, a javaslat 3. §-ában megállapított kivételek között.

Segédeink egyhangulag állást foglaltak a teljes vasárnapi munkaszünet mellett, amit a mesterek egy tekintélyes része is támogat, azért, mert a törvényjavaslatban a vasárnapi munka fejében biztosított egy teljes napi, vagy két fél napi munkaszüneti nap megadását károsabbnak tartják, mint a teljes vasárnapi munkaszünetet.

Szaktársaink másik része pedig az olasz minta szerinti a teljes vasárnapi munka mellett a hétfői munkaszünetet óhajtja, a harmadik része pedig a 12 órás zárást, a szabad napok a munkás és munkaadó közötti szabad megegyezés fenntartása mellett foglalt állást. — Mindhárom álláspont indokolása figyelemreméltó, mert mindannyinak rugója a kenyér és a szakma érdekeinek megóvása.

Bizony bölcs mérsékletre és körültekintésre van szükség, hogy úgy a humánus kívánalmak kielégítenek, mint a szakma érdeke megóvassék.

Csekély személyemben hive vagyok a teljes vasárnapi munkaszünetnek, de szakmánknál jelenben kivihetetlen az. Ugy a szaktársak, mint a szakma óriási károkat szenvedne, a mit kell, hogy a segédeink is belássanak, annál inkább is, mert hiszen a szakma létérdeke az ő érdekük, úgy a jelenben, mint a jövőben is.

Hiszen a mi szakmánknál a segédei évek csak átmeneti idő az önállóságra, mert iparunk termé-

szeténél fogva örökké munkás egy segéd sem óhajt lenni.

A teljes vasárnapi munkaszünet ellen szól az is, hogy a törvény, úgy mint a jelenben, úgy a jövőben is közfogyasztásra szolgáló élelmicikkek árusítását 10 óráig megengedi. Vidéken pedig még az ipari és kereskedelmi cikkek árusítását is megengedi 12 óráig.

A fővárosban tehát az üzletek egy nagyrésze 10 óráig, a vidéken pedig az összes üzletek 12 óráig nyitva lesznek, no már akkor pedig a fodrászüzletek — nagy veszteség nélkül — zárva nem tarthatók. Ez csak a törvény kijátszására vezetne, s istápolná a piszkos konkurenciát.

Azon állítás pedig, hogy szombat este, akár 12 óráig is dolgozva, elvégezhetjük a munkát, nem felel meg a valóságnak.

Hiszen az ipari munkások most sem dolgozhatnak vasárnap s nem is dolgoznak, azért szombat este a kapuzárás minden üzleti forgalmat megszüntet. Legtöbben azért óhajtának vasárnap a fodrászhoz menni, hogy a beretválással a fésülést is elvégeztessék, amire sulyt fektetnek, ha ettől elesnék, egy nagy százaléka önmaga fog borotválkozni. De nagyon sokat kényszerítenénk az önborotválásra azok közül is, akik a heti fárasztó munka után szombaton pihenni térnek, s nem hajlandók idejüket a fodrásznál tölteni.

De ha igaznak vennők is azt, hogy szombat este fog mindenki borotválkozni, akkor is kárt szenvednének a fodrászok. Mert akkor oly munkatorlódás állna be, hogy azt a rendes munkaerővel elvégezni képtelenség lenne. Kisegítő munkást kellene beállítani, ami kiadási többletet okozna. De kérdés, hogy kapna-e, mert bizony legalább akkor 500 kisegítővel több kellene, annyi üzletnélküli segéd pedig nincsen.

Külömben is, a külvárosi üzlettulajdonosok kenyerüket éppen a saját munkájokkal biztosítják, ez adja az előnyt, a kontárok felett. Fél munkanapját tehát ő is elvesztené, miért idegen erőt kellene fizetnie.

Nagyon sok külvárosi üzlet halálos ítélete lenne ez. De nem lenne nagy előnyük a jobb és forgalmasabb üzlettulajdonosoknak sem a teljes vasárnapi munkaszünetből. Csalódnának ők is. Igaz, hogy sok abonens vendég előtt elzárának az üzletet, ami egy kissé kellemes érzés, csak hogy a nagyon is reklámirozott önborotváló készülékek egy kissé jobban jönnének forgalomba. Ugy is már nagyon elterjednek, kár volna annak terjedését még jobban elősegíteni.

Azonban a törvényjavaslat humánus intézkedései előtt ridegen elzárkozni sem szabad.

A törvényjavaslat kivételeket tesz, mint föntebb

BALASSA és TÁRSA fodrászati berendezések és műszerek elsőrangú vállalata
Budapest, VI., Andrásy-ut 50. szám. — Telefon 83—16.

Allandó butorraktár, legolcsóbb bevásárlási forrás. — Szükség esetén kérjen nagy képes árjegyzéket.

már ismertettem, ezek között lesz biztosan a fodrász ipar is.

A törvény intenciója az, hogy minden munkásnak 24 órai pihenés adassék. Szerintem nekünk sem szabad ez intenció ellen állást foglalni, hanem a lehetőség szerint azt teljesíteni. Magam részéről leghehlyesebbnek tartanám, ha a vasárnapi munkaszünet idejének kezdetétől teljes 24 óráig szünetelne a munka.

Nagyon is iparunk érdekébe vágó e kérdés, azért úgy a segédeknek, mint a mestereknek nem szabad szemük elől téveszteni a szakma érdekét. Ha sehol nem, de itt kell, hogy a bölcs mértékletesség és körültekintés irányítsa az elhatározást.

*

Az ipari munkának vásár- és ünnepnap szüneteléséről szóló törvényjavaslatot a következőkben ismertetjük:

A huszonhét szakaszból álló törvényjavaslat összes rendelkezéseinek végigvonul az az elv, hogy a vasárnapi munkaszünet a lehető legteljesebb mértékben érvényre jusson.

A törvényjavaslat az 1891. évi XIII. t.-cikkben megállapított munkaszüneti napokon, a vasárnapokon és Szent István király napján, mint nemzeti ünnepen kívül a Gergely-naptár szerinti karácsony első napját is munkaszüneti napnak nyilvánítja.

A munkaszünet a törvényjavaslat 3. §-a szerint, a javaslat szövegében megállapított kivételektől eltekintve, legkésőbb a munkaszüneti napon reggel hat órakor kezdődik és megkezdésétől számítandó 24 óráig, de legalább is a munkaszüneti napot követő nap reggel hat órájáig tart. A munkaszünet tartama tehát változatlan maradt, de jelentékeny korlátozást szenvedtek az említett általános rendelkezések alól megengedett kivételek, a mi a munkaszünet legteljesebb érvényesülését vonja maga után.

A törvényjavaslat épen úgy, mint az 1891. évi XIII. törvény cikk kizárólag az ipari munkának szüneteléséről intézkedik, de míg a mostani törvény azt, hogy minő munka tekintendő ipari munkának, nem állapítja meg, addig a törvényjavaslat e részben szigorú meghatározást tartalmaz, mely szerint a kötelező vásár- és ünnepnap munkaszünet szempontjából ipari munkának kell tekinteni minden oly munkát, a melyet áruk, nyerstermények, vagy félgyártmányok előállításánál, feldolgozásánál, kereskedelmi forgalomba bocsátásánál és árusításánál vagy ezekkel kapcsolatosan, vagy ezek céljaira, vagy bárminemű kereskedelmi üzlet, ügynöki, vagy közvetítői tevékenység körében nyilvánosan, vagy idegen munkaerő igénybevételével iparszerűleg végeznek.

Nem esik a törvényjavaslat rendelkezései alá az olyan ipari munka, a melyet az iparos műhelyén, üzletén, vagy irodáján kívül lakásán, nem nyilvánosan és mások munkáerejének igénybevétele nélkül végez. Ugyancsak nem esik a törvényjavaslat rendelkezései alá a mezőgazdasági termelés, a kert- és szőlőmivelés, a selyemtenyésztés és méhészet, valamint a háziipar, ez utóbbi azonban csak akkor, ha azt idegen munkaerő igénybevétele nélkül folytatják.

Ellenben az erdei termelés, valamint a mezőgazdasági és erdei termelés, a kert- és szőlőmiveléssel, a selyemtenyésztéssel és méhészettel kapcsolatos mellékiparágak a törvényjavaslat rendelkezései alá esnek.

A törvényjavaslat megállapítja azokat az eseteket, melyekben a feltétlenül kényszerítő okokra való figyelemmel a

munkák munkaszüneti napokon is végezhetőek s e végből a 4. §-ban felhatalmazza a kereskedelemügyi minisztert, hogy a felsorolt munkákra nézve a munkaszünet szabályai alól az érdekelt miniszterekkel egyetértőleg rendeleti uton kivételeket állapíthasson meg; kiköti azonban, hogy a rendeleti szabályozásnál a végezhető munkát pontosan meg kell határozni, az azonos természetű üzemekre és munkákra nézve a szabályoknak egységeseknek kell lenniök s a végezhető munkák általában, vagy részleteikben a munkaszüneti napoknak bizonyos óráira is szoríthatók.

A rendeletben a folytonos üzemekre nézve, melyeknél a munkaerő nagyobb kihasználásnak van kitéve, a munkaszüneti napokon végzett munkáknál 16 évnél fiatalabb egyéneknek, vagy az életkorra való tekintet nélkül általában a nőalkalmazottaknak foglalkoztatása meghatározott időre korlátozható, vagy egészen el is tiltható.

Az ilykép kibocsátandó rendeleteket és azoknak minden módosítását az országgyűlésnek be kell mutatni.

Oly munkára nézve, a mely erőhatalom, elemi csapás, vagy forgalmi akadály elhárítására, ezek következményeinek megszüntetésére vagy enyhítésére, avagy közbiztonsági, közegészségi, vagy hadászati érdekből szükséges, vagy kivételes ünnepi alkalmakkor a nyilvános diszitással és a közlelmezéssel jár, a törvényjavaslat 7. §-a értelmében a munkaszünet alól a törvényhatóságok első tisztviselője esetről-esetre kivételt állapíthat meg, feltéve, hogy a kérdéses munka előrelátható és kisegítő munkaerő alkalmazásával, vagy más módon mellőzhető nem volt, vagy ha az illető munka elvégzését közérdekből, vagy lényeges magánérdek miatt a munkaszüneti napot követő napra elhalasztani nem lehet.

Az engedélyt a törvényhatóság első tisztviselője legfeljebb 2 egymásután következő vasárnapra s illetve, ha Szent István napja, vagy karácsony első napja közbe esik, ezek beszámításával legfeljebb 3 munkaszüneti napra adhatja meg, a keresk. miniszter azonban az engedélyt szükség esetén meghatározott időre meghosszabbítja. Az ily engedély alapján végzett rendkívüli munkáért bármilyen rövid időt vett is az igénybe, a személyzetnek a munkaadó a rendes napi fizetést, vagy bért tartozik az illető munkaszüneti napra kifizetni.

A törvényjavaslat 10. §-a szerint munkaszüneti napokon minden engedély nélkül végezhető:

a) a műhelyeknek, üzleti helyiségeknek és ipartelepeknek, azok mindennemű berendezési tárgyainak és tartozékainak felülvizsgálata, ugyancsak a műhelyekben, üzleti helyiségekben és ipartelepeken a közbiztonsági, tűzrendészeti és közegészségügyi szolgálat;

b) a saját, vagy más üzem rendes fenntartásához szükséges tisztogatási, javítási és jókarban tartási munka amennyiben azt az üzem megszakítása, vagy az alkalmazottak életének, testi épségének és egészségének veszélyeztetése nélkül hétköznapokon végezni nem lehet;

c) a feldolgozandó nyers anyagoknak, s az előállított áruknak megromlásától való megóvása érdekében szükséges és el nem halasztható munka;

d) az évi leltár és zárószámadások elkészítésével járó munka, azonban legfeljebb egy munkaszüneti napon és legfeljebb délután egy óráig.

Az említett kivételek megállapításánál is érvényesül az az elv, mely az egész törvényjavaslaton végig vonul, hogy a munkaszüneti korlátozások alól csak oly esetekben teendő kivétel, amikor ez fontos érdekek elkerülhetetlenül szükségessé teszik.

A keresk. üzletek munkaszünetét, melynek szabályozását az érvényben lévő törvény a rendeleti utra hagyja, a ja-

Eredeti ROXO borotvák és élfínomító kövek egyedül ZAORÁL JÁNOS-nál kaphatók.

vaslat közvetlenül olyképen szabályozza, hogy az ipari és keresk. árusítás munkaszüneti napokon, Budapest kivételével, reggel 6 órától déli 12 óráig végezhető, *Budapest területén továbbra is csak a közfogyasztásra szolgáló élelmicikkek s ezek is csak reggel 6 órától délelőtt 10 óráig árusíthatók.*

A dohány, dohánygyártmányok és a dohányzáshoz szükséges cikkek árusítása tekintetében a javaslat fenntartja az érvényben álló rendelkezéseket, ellenben az égetett szeszes italok árusítását lényegesen korlátozza, olyképen rendelkezvén, hogy azok az italmérések, a melyekben az engedély szerint kizárólag égetett szeszes italokat szabad kimérni, munkaszüneti napokon csak reggel 6 órától d. e. 10 óráig tarthatók nyitva. Amennyiben pedig az italmérőnek bor, sör, vagy más ital kimérésére is van engedélye, üzletét munkaszüneti napokon d. e. 10 órán túl nyitva tarthatja ugyan, de a megállapított időn kívül égetett szeszes italokat üzletében kimérni, vagy árusítani nem szabad.

A karácsony ünnepét megelőző vasárnapon a nyílt árusítással foglalkozó üzletek az egész napon át nyitva tarthatók.

Ugyancsak kivételt tesz a törvényjavaslat az orsz. kirakóvásárokra is, olyképen rendelkezvén, hogy ha ily vásár csak munkaszüneti napra esik, az ipari és keresk. árusítás Budapest székes-főváros kivételével a vásárt tartó községekben a vásár egész tartama alatt végezhető. Ha azonban az országos kirakóvásár két, vagy több napon át tart és e napok közül egy, vagy több munkaszüneti nap, ugyszintén, ha az orsz. kirakóvásárt közvetlenül munkaszüneti nap előzi meg, vagy követi, az egyébkénti munkaszüneti korlátozások a munkaszüneti napra azzal a kiegészítéssel alkalmazandók, hogy déli 12 óráig, Budapesten d. e. 10 óráig és d. u. 4 óra után a vásárral kapcsolatos munka, nevezetesen a vásári előkészületek az árucikkek kiszedése, osztályozása, tisztítása, javítása, kirakása, továbbá az áruknak a vevő által kívánt átalakítása, továbbá szállítása is végezhető, a sátorverés és más zajjal járó nyilvános munka ellenben nem végezhető.

Szent István király napján és karácsony első napján a törvényjavaslat szerint sem országos, sem hetivásár nem tartható s munkaszüneti napokra országos és heti rendes, illetve pótvásárokat engedélyezni, vagy áthelyezni nem lehet.

Az ipari és kereskedelmi irodákban a munkának általában szünetelnie kell a törvényjavaslat szerint, kivételt egyedül az olyan irodai munka képez, mely a megengedett ipari munka végzéséhez mulhatatlanul szükséges s rendeleti uton ilyennek nyilvánítottatik, de ez az irodai munka is kizárólag az üznm telephelyén és csupán d. e. 8 órától 10 óráig végezhető.

A törvényjavaslat arról is gondoskodott, hogy a munkaszüneti napon elfoglalt személyzet e munkájáért megfelelő kárpótlást nyerjen, nevezetesen előírja a törvényjavaslat, hogy az ipari és kereskedelmi üzletekben munkaszüneti napon három órán vagy ennél rövidebb időn át foglalkoztatott alkalmazottnak munkaadója a következő hét valamely munkanapján egy teljes délelőttöt, vagy egy teljes délutánt, a 3 órán túl foglalkoztatott alkalmazottnak pedig a következő hét valamely egész munkanapját, vagy a hétnek két munkanapján egy-egy teljes délelőttöt, vagy teljes délutánt köteles pihenő időül engedélyezni.

Minden más üzemnél a munkaszüneti napon foglalkoztatott alkalmazottnak a munkaadó minden második munkaszüneti napon teljes szünetet köteles adni, s ha az alkalmazott 3 óránál többet dolgozik, s minden 2-ik munkaszüneti napon nyújtandó teljes szüneten kívül még a következő hét valamely munkanapján egy teljes délelőttöt, vagy egy teljes délutánt köteles pihenő időül engedélyezni.

A nyújtandó teljes délelőtti pihenő időt déli 12 óráig, a

délutáni pihenő időt pedig déli 12 órától kezdve kell adni. Ha az üzem természete az alkalmazottnak felváltva, minden 2-ik munkaszüneti napon való szünetelését meg nem engedi, ebben az esetben a munkaadó az alkalmazottnak, amennyiben az munkaszüneti napon három órát meg nem haladó időig dolgozik, a munkaszüneti napot követő hét valamely köznapján egy teljes délelőttöt, vagy teljes délutánt, ha pedig az alkalmazott 3 óránál többet dolgozik, egy egész munkaszüneti napot, vagy két köznapon egy teljes délelőttöt, vagy délutánt köteles pihenő időül engedni.

Az alkalmazott e jogairól le nem mondhat; oly megállapodás, mely az említett rendelkezéseken az alkalmazott terhére változtat, hatálytalan.

Kimerítő rendelkezésekkel gondoskodik a törvényjavaslat arról is, hogy a munkaszüneti napokon elfoglalt személyzet kárpótlására vonatkozó rendelkezések megtartása a hatóságok részéről ellenőrizhető legyen, nemkülönben a rendelkezések ellen vétők megbüntetéséről.

A törvényjavaslatot Kossuth Ferencz keresk. miniszter előadói tervezet gyanánt adta ki és megküldte egyesületünknek és az érdekelt többi szaktestületeknek véleményezés végett, ezenkívül szaktanácskozmány elé terjeszti, melyet oly időben óhajt megtartani, hogy a javaslat lehetőleg ez évben még törvényerőre legyen emelhető.

Előljárósági ülés.

— Szeptember hó 17-én. —

Jelen voltak: Joszt Péter elnök, Flesch Péter pénztárnok, Réthly Árpád gazda, Tóth András, Ritter Mihály, Tőke Gy. Mihály, Herman János, Jakobi Antal, Fridrich Rezső, Kruch Péter, Gajárszky József, Auginfeld Lajos, Jakobi Antal előljárósági tagok, Zsivánovics Milán számvizsgálók és Könyves Kálmán jegyző.

Elnök üdvözli az előljáróság tagjait, felhívja figyelmüket a napirend tárgyaira s az ülést megnyitja.

Elnöki jelentések után, napirend második pontjánál „a vasárnapi munkaszünet“ kérdésénél az elnök megjegyzi, hogy az előljáróságnak foglalkozni kell a vasárnapi munkaszüneti törvény tervezettel, hogy a szaktársak és a szakma érdekei minden vonalon védve legyen. Szükségesnek véli, hogy az előljáróság mandátumot adjon az elnökségnek arra, hogy a tagok összességét, egy rendkívüli közgyűlésre összehívja, hogy ily fontos és életbevágó kérdésnél akaratuk és kívánságuk meghallgattassék.

Paulik József ösmerteti a törvénytervezetet, mely szerint oly ipari munkásnak, akit vasárnap három órán túl foglalkoztatnak, a következő hét valamely napján egy teljes, vagy két fel munkanapot pihenő napnak kell átengedni.

Elnök jelenti, hogy ezen törvénytervezet az előljáróság által előzőleg már megbeszélés tárgyát képezi, a hol is három féle propozíció alakult ki és pedig egyik a teljes vasárnapi munkaszünet mellett, másik pedig a francia és olasz mintára, hogy a vasárnapi munkaszünet mellett a hétfői munkaszünet lépjen életbe, a harmadik pedig az, hogy vasárnap déltől hétfőn délig legyen az üzlet zárva. Kérdés most már, hogy ennyire kialakult vélemények után, szükséges-e az érdemleges tárgyalás, vagy pediglen a kialakult indítványok közötti választás a közgyűlésre bizassék.

Flesch Péter és Ritter Mihály felszólalása után, ki mondja az előljáróság, hogy a kérdés érdemleges tárgyalását megnyitja s egy rendkívüli közgyűlés által óhajtja azt eldöntetni.

Eredeti ROXO borotvák és élfínomító kövek eggedül ZAORÁL JÁNOS-nál kaphatók.

Elnök fölveti azt a lényeges kérdést, hogy minő véleménynyel vagy javaslattal menjen az előljáróság a közgyűlés elé? Miután egyöntetű megállapodás nincsen, hite szerint leghelyesebb volna, ha a testület tagjainak véleményét kérnénk ki.

Ő azon felfogásban van, hogy legtanácsosabb volna a közgyűlésnek azon javaslatot tenni, hogy az eddigi rend mellett maradjunk s a kimenő kérdése [pedig továbbra is a munkarend szerint — szabad egyezkedés tárgyát képezze. Már mindegy a vérbe ment át a mostani rend, a vasárnap délutáni pihenő, ami a mi szakmánk segédeinek teljesen elegendő, mert ők nem egész héten és nem folytonosan végeznek erőfeszítő munkát.

Réthly Árpád a teljes vasárnapi munkaszünet mellett van, mert szerinte a kormány részéről támogatásban nem részesülünk, a munkások részéről pedig még kevésbé.

Hermann János Réthly álláspontját támogatja.

Többek hozzászólása után kimondja az előljáróság, hogy az elnök propozícióját, mint javaslatot, a közgyűlés elé terjeszti, fentartva a külön vélemények benyújtásának szabadságát is, hogy a közgyűlés ily életbevágó kérdés felett a legjobb belátása szerint ítélhessen.

Végül elhatározta az előljáróság, hogy a rendkívüli közgyűlés október hó első felében az újavárosház közgyűlési termében tartassék.

Napirend 3-ik pontjánál a pénztárnok beterjeszti II-ik negyedévről szóló pénztári jelentését, mely szerint a testületnél a II-ik negyedévben bevétel volt 4482 K 09 fill., kiadás 6387 K 56 fill., a segélyalagnál bevétel 632 K, kiadás 48 K, a szakiskolánál bevétel 162 K, kiadás 10 K 38 fillér.

Napirend 4-ik pontjánál Réthly Árpád gazda jelenti, hogy a háztatarozására és leltári ingóságok beszerzésére 3719 K 23 fillért adott ki. Beterjeszti a részletes elszámolást azon megjegyzéssel, hogy az a tagok ellenőrzése céljából a szaklapban közöltessék, hogy ellenőrizhessék a becsületes sáfárkodást, ő maga részéről megtett mindent, hogy mentől szolidabb árral tartósabb és szebb munkát végeztesen.

A részletes kimutatás a következő :

Kőműves munka (falbontás, ajtók és ablakok kitörése illetve áthelyezése) 493 K. 2 drb vasgerenda 98 K 30 f. Tűzfal javítása a ház külső és belső falának tatarozása és festése 458 K. Törmelékek kihordása 6 K. Szerelő munka (légszesz és vízbevezetése, a régi vízvezeték javítása, új klozett felállítása, a régiék javítása stb.) 539 K 10 f. Cserépfedő munka 90 K. Tetőjárda kijavítása 60 K. Az udvar csatornázása és betonrozása 401 K 40 f. Mázoló munka (kapu, ajtók, ablakok és butorok mázolója, a padló festése) 307 K 60 f. Kapualj és lépcsőházi falfestése 110 K. Az összes helyiségek tapétázása 180 K. Légszesz óra áthelyezése 14 K 94 f. Légszesznek az utcáról való bevezetése 77 K 67 f. Távbeszélőnek áthelyezése és felszerelése 39 K 10 f. Székek, asztalok átalakítása és javítása 54 K. Lakatos munka (új zárok, kulcsok, a régiék javítása 17 K 80 f. Cimfestő (1 üveg tábla 5 pléh tábla) 120 K. Költözködés költsége 207 K. Pénzszekrények áthelyezése 23 K. Napszámós és takarítási díjak 51 K 80 f. 3 drb rézcsillár és egy asztali lámpa beszerzése 190 K. 2 drb szellőztető 30 K. 1 asztal és 3 szék 64 K. 1 ruhafal és 4 drb fogas 21 K 84 f. Szőnyegek 65 K 04 f.

A jelentést az előljáróság egyhangulag tudomásul vette

s Réthly Árpád gazdának fáradságos és körültekintő működéséért jegyzőkönyvi köszönetet szavazott.

Napirend 5. pontjánál a folyó ügyeknél a jegyző bemutatja a munkás-biztosító-pénztár átiratát a kisegítő munkások bejelentése tárgyában.

Paulik József megjegyzi, hogy a tagok mihez tartása céljából az átiratot teljes szövegben közölte a szaklapban, mert a pénztár igazgatósága mereven ragaszkodik a kisegítő bejelentésének kötelezettségéhez. Együttal jelenti, hogy a pénztár a heti befizetések kötelezettsége alól sem ment fel senkit, illetve a késedelmi kamatot fel fogja számítani. Azért legjobb, ha havonként előlegesen fizetik be a betegsegélyző járulékot mindazok, akik a késedelmi kamatot fizetésnek nem akarják magukat kitenni. A kisegítő bejelentésére vonatkozólag pedig megjegyzi, hogy igaz ugyan, hogy a törvény rideg magyarázata szerint kötelesek vagyunk a kisegítő munkást bejelenteni, de a törvény intenciója nem az, azért ajánlja, hogy az előljáróság írjon fel a pénztár felettes hatóságához a munkásbiztosító hivatalhoz az iránt, hogy döntse el azt, hogy kell-e a fodrásznak a szombat és vasárnapi kisegítőit betegség esetére való biztosításra bejelenteni.

Többek hozzászólása után az előljáróság ily értelemben határozott, annak kimondásával, hogy figyelmeztessenek a tagok a hivatal döntéseiről, hogy a kisegítő bejelentessenek.

Kivovics Károly tagtársat, aki segédért járt az elhelyező irodában, a kapu alatt Szentandrassy Zsigmond nevű segéd tetteg inzulálta.

A testületi előljáróság megbotránkozva vette tudomásul a gyáva orvtámadást s e feletti sajnálkozásának jegyzőkönyvileg kifejezést is adott, egyben kimondotta, hogy a nevezett segédet a testület helyiségeiből örök időre kitiltja, a segédekhez pedig egy hirdetményt ad ki, melyben figyelmezteti őket, hogy a mennyiben jövőre ilyen esetek előfordulnak, akkor az elhelyezést beszünteti.

Több apróbb folyóügyek és kérvények letárgyalása után az elnök az ülést bezárta.

Vegyes hírek.

Hirdetmény.

Szentandrassy Zsigmond fodrász-segéd egy főnök bántalmazása miatt a testület helyiségeiből mindenkorra kitiltatik.

Figyelmeztetjük egyúttal a segédi kart, hogy az elhelyezések alkalmával a főnökökkel szemben illő magaviseletet tanusítson, a testületi berendezéseket kimélni és óvni annyival is inkább kötelességének tartsa, mert amennyiben panasz merülne fel, a csoportos elhelyezések végleg be fognak szüntetettetni s a testület helyiségeiben való tartózkodás kedvezménye a segédi kartól meg fog vonatni.

Saját érdekében fekszik tehát, hogy a kellő rend fenntartásáról a segédi kar önmaga gondoskodjék.

A testület előljáróságának 1908. szept. 17-én tartott rendes havi ülésének határozatából.

Az elnökség.

Felhívás. A VI. ker. Fodrászok-köre 1908. október hó 1-én, este 8 órakor *nagy értekezletet* tart, a melyre a főváros szaktársait ezuton meghívja. Napirend: I. A vasárnapi munkaszünet. II. Fürdők kérdése. A piszkos konkurrencia kérdés megoldása.

Mutató az új ipartörvényhez. Dr. Dóczi Sámuel az országos iparegyesület ügyésze Tematikus mutató az új ipar-

BALASSA és TÁRSA **hygienikus fodrász fehérnemű kölcsönző vállalata**
Budapest, VI., Andrassy-ut 50. szám. — **Telefon 83—16.**

Legfinomabb fehérneműk, pontos kiszolgálás, rendkívül mérsékelt árak. — Szükség esetén kérjen ajánlatot.

törvénytervezethez címen igen gyakorlati füzetet irt, mely jóra való segítőeszköz gyanánt használható. Célja a füzetnek az, hogy megkönnyítse a tájékozódást az ipartörvénytervezet 817 szakaszában és ennek összehasonlítását a ma érvényben levő ipartörvénynyel, továbbá az osztrák és német törvénynyel. Ezt azért éri el, hogy megjelölve a tervezet minden szakaszának alfabetikus rendbe foglalt tartalmát, melléje állítja az ezidő szerint érvényben levő magyar, osztrák és német törvény megfelelő szakaszának számjelzését. A füzet Benkő Gyula udvari könyvkereskedőnél (Dorottya-utca 2.) jelent meg és ára 1 korona 20 fillér.

Lapszerkesztő bizottság: *Joszt Péter és Réthly Arpád.*
Az ipartestület jogtanácsosa: *Dr. Révay Zoltán ügyvéd.*
lakik IV., Váci-utca 56. szám.
Kiadja: *Nagel István könyvnyomdája Budapest.*
VII., Vörösmarty-utca 17.

E nemben a legkitűnőbb készítmény!
Fodrász uraknak nagy árkedvezmény!

**NÖVESZTI
ÉS DUSSÁ TESZI
A HAJÁT**

A
GARA-
féle
PETROLEUM-
EVAJUSZESZ

ÁRA. 2 KORONA.

FŐSZÉTKÜLDÉSI-
HELY:

GARAGEZA

és TSA,
DROGERIA A

HATTYÚHOZ

BUDAPEST

József-körút 78.

ÁRJEGYZÉK INGYEN ÉS BÉRMENTVE.

Kapható még következő fő eladási helyeken:
Budapesti fodrászok raktárszövetkezetében
VII., Csengery-utca 15.
Glüch Jenő és Sándor VII., Wesselényi-utca 2.
Ángyán Béla VIII., József-körút 9.
Gáspár Testvérek VII., Erzsébet-körút 33.
Flasner Lajos VIII., József-körút 17.

Egy 24 ezer lakossal bíró városban, 17 év óta fennálló jó forgalmu **borbély-üzlet**, más üzleti vállalat miatt október elsejére eladó. Van körülbelül 200 éves abonens és bérlet-jegyves vendég, az üzlet a járásbirósági épületben van, olcsó lakbérrel. — Cim a kiadóhivatalban.

Fodrász-üzlet, jó helyen, a fővárosban, 12 éve, hogy fennál, tulajdonosa 10 éve bírja, elutazás miatt eladó. — Cim a kiadóhivatalban.

Fodrász-üzlet, belvárosban, forgalmas helyen, 600 frt-ért eladó. — Cim a kiadóhivatalban.

Teljes **fodrász-üzlet berendezés** eladó. — Cim: Berzsenyi-utca 4., fodrászról.

Jó karban lévő **fodrász-ruhák**, kis- és nagykendők köpenyegek igen olcsón eladó. — Cim: Dollencz fodrász, Andrassy ut 10.

Dreszmann Károly

homoru műköszörülde és aczeláru raktára

Budapest, VII., Erzsébet-körút 24. sz.

Ajánlja műköszörüldéjét és nagy aczeláru raktárát a t. fodrász urak becses figyelmébe.

Mielőtt
személy-, jelzalog- v. építési
KÖLÖNÖN
íránt inézkedniék
kérjen díjtalanul prospektust.
MELLER L. EGYED
BUDAPEST
IX. Lónyay-utca 7.
Telefon Interurban
46-31.

Lipp Ferencz

műköszörüs mester

Budapest, X. ker., Ráday-utca 5. szám.

Ajánlja aczeláru raktárát és műhelyét minden e szakba vágó munkák pontos, jó és olcsó elkészítésére.

JOSEF HELLER, MÜNCHEN

Rumfordstrasse 1/a.

Első és legrégibb délnémet beretvagyár és homoruköszörülde.

Különleges üzlet teljes fodrászberendezésekben.

:: 12 legnagyobb kitüntetés. ::

Különlegesség: Val. ang. beretvák saját homoru köszörüléssel.

Védjegy: Josef Heller, München törv. bejegyezve.

Monarchia borotva

lehuzásra 1/4, 5/8, 1/8 széles, darabja 3 korona.

Bejegyzett védjegyek.

Francia beretvák: 10, 13, 16 mm. széles „Pieron” bej. védjeggyel, francia haj- és szakállollók „Pierron” védj. különféle alak és hosszúságban. Haj- és szakállvágó-gépek, csakis kipróbált gyártmányu. Juwel, Koh-i-noor, Dalila, Aesculap, Mundus. Kitűnő viz- és olajlehúzó kövek, szijak és Ádám, valamint minden fodrászkellékek, kötszerek és illatszerek.

Régi borotvák, hajvágó gépek és ollókköszörülése, gondosan és legrövidebb idő alatt eszközöltetnek.

Gazdagon illusztrált árjegyzék ingyen és bérmentve.

Á N G Y Á N B É I A

Fodrászati berendezések, műszerek és illatszerek nagybani raktára

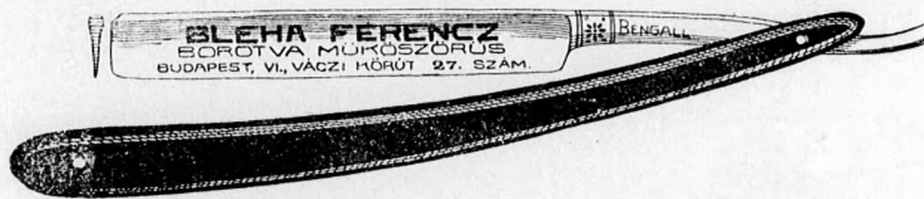
BUDAPEST, VIII., JÓZSEF-KÖRUT 9.

Mielőtt bármily a szakba vágó cikket vásárol vagy rendel, tiszteljen meg személyesen vagy kérje a legujabban megjelent **nagybani képes árjegyzékem**, melyet szívesen küldök becses czimére.

Teljes **fodrász-üzleti berendezésekből** külön raktárhelyiségekben állandóan nagyválasztéku raktárt tartok, továbbá **haj- és szakálvágó-gépek**, ollók, borotvák, üzleti kabátokból stb. különösen nagyválasztéku raktár, valamint a legujabb á la Pollart **francia fenő-szijakból és borotvák**ból is.

Helybeni megrendeléseket legczélszerűbb telefon utján eszközölni, mert a legkisebb rendelést is szívesen házhoz szállítom.

TELEFON: 48-13.

Van szerencsém b. tudomására adni, **BUDAPESTEN, VI., Váczi-körut 27. sz.** alatt villamos erőre berendezett **borotva-műköszörűdét** alapítottam

és raktáron tartom a legkitűnőbb fajta angol, svéd, francia és solingeni gyármányu borotvákat, ollókat, haj- és szakálvágó gépeket, általam jótállás mellett köszörülve. A vidéki megrendeléseket pontosan, azonnal, a köszörüléseket pedig 8 nap alatt teljesítem

Magamat becses pártfogásába ajánlva, kiváló tisztelettel

BLEHA FERENCZ BUDAPEST, VI., Váczi-körut 27.
(Páris-szálloda mellett.)

Több orvosi nyilatkozat. Számos elismerő levél.

Szaktársaknak
árkedvezmény.

a raktárszövetkezetben is.
Kapható

Használati utasítás: Az izzadni szokott lábat vagy testrészt szappannal megmossuk, melyet nem nagyon szárakra törlés után a **Diadalporral** jól beszórjuk és eldörzsöljük.

KRAUSZ VICTOR
M Ű K Ö S Z Ö R Ű S
BUDAPEST, VI., KIRÁLY-UTCA 78.

Legjobban köszörült borotvák és az összes borbély- és fodrász-szerszámok, csak is
a fenti cégnél kaphatók.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

URANOS

szabadalm. ké-
kítő pasztilla

ruhamosáshoz
a
legjobb kékitő.

Kapható minden jobb üzletben.

HOCHSINGER TESTVÉREK

vegyészeti gyár

BUDAPEST, VI.

Szaktársak sok pénzt keresnek a legujabb szabadalmazott **formatartók** eladásával, mely betét helyett és minden formában alkalmazható, tuczatja 9 korona, eladási ár 2 korona. Különbéle haj, szakál és bajuszfestékek. Uri, női és színházi parókák, transformatiok, bandók, frisetek, hajfonatok, loknik stb. az összes hajáruk csakis legfinomabb anyagból készülnek szakszerű, izléses kidolgozásban. Szaktársaknak nagy ár-engedmény.

Komáromy Antal fodrász
Budapest, VI. ker., Király-utca 35.

TELEFON:

TELEFON:

ALAPITTATOTT 1891
ZAORÁL JÁNOS
 TÖRVÉNYES VII. BAROSS-UTCZA 1.
 KITÜNTETETT PÁRIS 1900
 1900 PÁRIS VILÁG KIÁLLÍTÁSON, ELISMERT ÉS EZÜST ÉREMMELEL KITÜNTETETT
 „SAJÁT GYÁRTMÁNY” JÓTÁLLÁSSAL.
ZAORÁL JÁNOS
 BOROTVA GYÁR ÉS HOMORÚ MŰKÖSZÖRŰLDE
 BUDAPEST VIII. BAROSS-UTCZA 1.
 GYÁRTELEP:
 UJPEST, ÁRPÁD-UT 25. SZAM.

A ki pénzének nem ellensége

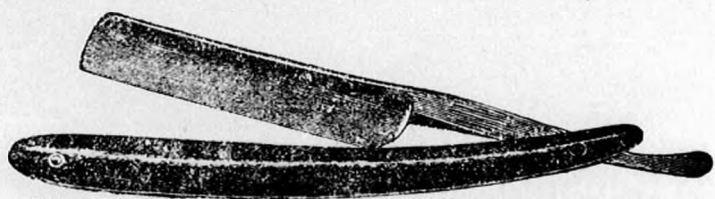

és kevés pénzért jó üzleti kabátot akar, az forduljon kizárólag hozzám

Grünhut Ödön szabó mester

Akácza-utca 10. (Dohany-utca sarok)

Levelező-lapi értesítésre házhöz jövök.

K o l l e r D é n e s

borotva homorú kő: örülde villanyerővel
 — és fodrászati cikkek nagy raktára —

Budapest, VI., Sziv-utca 26. (Andrássy-ut mellett.)

Elvállal e szakmába vágó mindennemű **köszörülést.**
 Raktáron tart a legjobb gyártmányu **aczelárukat.**
Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek.

Kölcsön fodrász üzleti kabát!
 Ingyen használat!
 Csak tisztítási-dij fizetendő!
 Házhöz lesz szállítva!

Van szerencsém a t. főnök és segéd urakat értesíteni, hogy fodrászruha kölcsönző vállalatomat

kölcsönkabát-osztályal

nagyobbítottam. Feltételek a következők:

Tisztítás és használati-dij **40 filér** darabonként. Betét darabonként **3 korona**, fizetendő a kabát szállításakor. A csere hetenként egyszer kötelező.

Azon t. vevőimtől, kik **kölcsönruhát** már ugyais kapnak tőlem, a kabátért külön betétet nem kérek, épugy azok segédeitől sem, ha a főnök a kabátért szavatol.

A kabát a legfinomabb minőségű fehér, sima, szatin kelméből készül és szabása kifogástalan.

Tájékoztatásul a következők szolgálnak:

37. sz. nyakbőségnek	42. sz. kabát felel meg.
38. " " "	44. " " " "
39. " " "	46. " " " "
40. " " "	48. " " " "
41. " " "	50. " " " "

Megrendeléseket telefonon lehet eszközölni.

Telefon 80—12.

Glücksman J. „ROYAL” nagy gőzmosoda és fodrászruha kölcsönző vállalat
 VI., Szondy-utca 54.

BÉRLETKÖNYVECSKÉK

fodrász urak részére,

tizenkét számmal (minden szám egy lap)

kaphatók névvel, vagy név nélkül e lap kiadóhivatalában

VII., Vörösmarty-utca 17. szám alatt